

Jauno tarifu haoss ir sācies

*Līva Melbārzsde
Dienas bizness
26.05.2011.*

Vislielākās problēmas ar jaunajiem elektrības tarifiem radušās daudzdzīvokļu mājās un dārzniecību kooperatīvos

Viens no pirmajiem klupšanas akmeņiem, ar ko daļai Latvijas iedzīvotāju nācies sastapties jau pirmajā mēnesī pēc jauno Latvenergo tarifu stāšanās spēkā, ir tas, ka tiem patērētājiem, kam nav tieša līguma ar Latvenergo, nereti nācies jau uzreiz par elektrību samaksāt paaugstināto jeb pamata tarifu – 10,74 santīmus par kilovatstundu, lai gan pēc patēriņa viņam būtu pienākušās vēl 1200 kWh par starta tarifu jeb 8,25 santīmiem. Latvenergo šo problēmu atzīst: «Sāpīgākā situācija ir ar tiem klientiem, kam ir apakšlietotāji, jo tie klienti, kas ir šajā apakšlietotāju statusā, nevar īsti situāciju ietekmēt, jo līgumattiecības ar Latvenergo ir tikai ēkas vai kooperatīva apsaimniekotājam. Ja apsaimniekotājs mums nepaziņo, cik mājsaimniecību viņa īpašumā īsti ir un cik daudz elektroenerģijas tās patērē, mums nav nekāda pamata, palielināt starta tarifa kilovatstundu apjomu,» DB norādīja a/s Latvenergo mārketinga un klientu apkalpošanas direktore Solvita Linde. Pašlaik papildu kilovatstundas saviem apakšlietotājiem ir palūgušas ap 260 māju jeb 40 Latvenergo juridisko klientu, kas darbojas apsaimniekotāja statusā, taču atsaucība no apsaimniekotājiem, iesniedzot deklarācijas ar savu apakšlietotāju parakstiem, neesot liela.

Pašu atbildība

«Reizēm šķiet, ka apsaimniekotāji aktivizējas tikai tad, kad viņu apakšlietotāji sāk izrādīt neapmierinātību. Taču mēs gribam cilvēkus nomierināt, ka pieņemam pieteikumus starta tarifam arī pa daļām, piemēram, ja apsaimniekotājs nevar savākt visus lietotāju parakstus vienā mēnesī, viņš var iesniegt saraksta papildinājumu arī nākamajā mēnesī,» tā S. Linde. «Ja kāds arī pirmajā mēnesī jau norēķinājies par pamata tarifu, bet viņam tomēr pienākas starta tarifs, tad starta tarifu vēl arvien ir iespējams saņemt un vienkārši lietot ilgāk, zaudē vienīgi tas patērētājs, kas gada laikā patērē mazāk nekā 1200 kWh, taču tad arī maksājamā summa viņam ir maza,» tā S. Linde, norādot, ka 1200 kWh savlaicīga piešķiršana saviem apakšlietotājiem ir jāmenedžē apsaimniekotājam. «Mēs, protams, saprotam, ka apsaimniekotājiem tās ir papildu klapatas, kas nav patīkamas, tāpēc apsaimniekotājiem semināru rīkojām jau martā, cenšoties detalizēti izstāstīt jauno kārtību, līdz ar to arī parakstus varēja sākt vākt jau martā, lai gan parakstu iesniegšanai nekāda termiņa nav. Turklāt apsaimniekotājs, redzot, ka nepaspēj laicīgi visus parakstus savākt, varēja apakšlietotājiem piestādīt rēķinu pēc starta tarifa, zinot, ka saņems šo summu pēc tam atpakaļ,» uzskata S. Linde, sakot, ka Latvijā ir arī labie apsaimniekotāju piemēri, kas savlaicīgi veikuši darbu ar saviem iedzīvotājiem.

Muļķa lomā

No apsaimniekotāju perspektīvas gan šis stāsts izskatās savādāk, viņi sūdzas par «skurbulī un steigā» radītu jauno tarifu sistēmu, nepārdomājot niansas, kas turklāt

sadala Latvijas iedzīvotājus divās atšķirīgās kategorijās. «Cik varējām, tik apskrējām un parakstus savācām, tomēr problēmas ir ar kādreizējām valsts mājām, kurās visa elektrības uzskaitē iet caur apsaimniekotāju. No mūsu 80 apsaimniekojamām mājām tādas ir piecas, diemžēl no Latvenergo nekādu pretimnākšanu neesam jutuši, rēķins tika piestādīts par pilnu summu. Kā es varu veikt kaut kādus starpniekdarījumus elektrības norēķinos ar saviem apakšlietotājiem, kaut ko pieskaitot vai atskaitot, man nav elektroenerģijas tirdzniecības licences,» DB norādīja Latio namsaimnieka valdes priekšsēdētājs Aivars Gontarevs. «Latvenergo uzskata mūs par savas elektrības pircēju, neņemot vērā to, ka neesam elektrības gala lietotāji. Jauno tarifu nianse nebija pārdomāta, tie ir radīti skurbulī un steigā,» uzsver A. Gontarevs. «Savākt iedzīvotāju parakstus ne vienmēr ir vienkārši, jo daudzi atrodas ilgstošā prombūtnē. Turklāt Latvenergo nevar atrunāties, ka viņiem nav zināmi visi mūsu apakšlietotāji, jo viņu saraksts ir pievienots mūsu un Latvenergo jau 2006. gadā noslēgtajam līgumam,» tā dzīvokļu īpašnieku biedrības Augstskola valdes priekšsēdētāja Laimdota Šnīdere. «Mūsu noslēgtos līgumus ar apakšlietotājiem Latvenergo atsakās pieņemt, viņiem vajag tieši personu parakstus, kas varbūt vispār tajā īpašumā ne dzīvo, ne kaut ko irē, vai te nav pretruna?» uzskata dārzkopības sabiedrības Ābele O valdes priekšsēdētājs Raimonds Freibergs. «Šoreiz nākas citiem apsaimniekotājiem pilnībā piekrist, apsaimniekotāji ir atstāti muļķa lomā, kam visu laiku jātaisa kaut kādi saraksti. Satversme nosaka, ka jābūt pilnīgi vienādei attieksmei pret visiem Latvijas iedzīvotājiem, taču ar šiem tarifiem klaji tiek diskriminēti tie, kam nav individuāla līguma ar Latvenergo,» tā asociācijas NĪPA prezidents Vitolds Peipiņš.

Neapgūtā problemātika

Latvenergo pēc pirmā jauno tarifu mēneša vēl nav pilnībā apkopojis visus maksājumu rezultātus, tāpat arī viss problēmu spektrs, visticamāk, vēl nav atklājies. Manīgākie iedzīvotāji pirms tarifa stāšanās spēkā ir veikuši avansa maksājumus par elektroenerģiju, tādējādi pagarinot savu lētāko 1200 kWh darbības laiku, vēl daļa mēģina vienā dzīvoklī iedeklarēt vairākas mājsaimniecības – uz sievu un vīru katram savu, cerot saņemt vairākus starta tarifus. Aizdomīgus gadījumus gan Latvenergo pārbaudot, taču pieteikumus uz papildu starta kilovatstundām pagaidām esot iesniegušas ap 300 privātpersonu, norāda Latvenergo norēķinu vadītājs Einārs Kantāns. Jau pirms šo tarifu stāšanās spēkā vairāki eksperti norādīja, ka ir nepareizi un no menedžēšanas viedokļa sarežģīti izveidot divus atšķirīgus tarifus, kuru ieguvums ne vienmēr sasniedz tieši mazturīgākos. Tāpat arī norēķinos internetbankās pārsvarā paša maksātāja ziņā ir atstāta izvēle, pēc kāda tarifa–starta vai pamata par elektrību maksāt un links uz elatvenergo.lv mājaslapu, kur iespējams gūt izsmeltošu informāciju par tarifiem un norēķiniem, ir tik neuzkrītošs, ka vairums lietotāju to pat nepamana. Tas ļauj secināt, ka uz gada beigām nepareizi norēķinājušos personu skaits, visticamāk, pieaugs.

14 - Tik tūkstošu dzīvokļu Latvijā jau ir saņēmuši papildu starta kilovatstundas pēc 01.04.2011.

Avots: a/s Latvenergo